

Prenumerata „Kur. Warsz.“
wynosi w Warszawie rocznie
rs. 4 k. 80 półrocznie rs. 2 k. 40,
kwartalnie rs. 1 kopiejek 20, mie-
sięcznie k. 40; za odnośnienie do
domu dopłaca się k. 5 na miesiąc.
Numer pojedynczy w Kan-
tarze Redakcji kop. 5.
Redakcja otwarta od 11-ej
rano do 3-ej po południu.

KURJER WARSZAWSKI

ROK PIĘDZIESIĄTY CZWARTY.

Na prawicy i w Cesar-
stwie wynosi rocznie rub. sr. 4
(w tem mieści się już opłata po-
czątkowa za przytykę rs. 1 kop. 40,
oraz za opakowanie i Ekspedycję
rs. 1 kop. 80).
Prenumerata przyjmując się ro-
cznie, półrocznie i kwartalnie
Rękopiśmna nadawana do
Redakcji nie zwracają się.

Dziś ŚŚ. Gertrudy P. i Patrycjusza B.
Środa: Ś. Gabryela Archanioła.
Czwartek: Ś-go Józefa Obl. N. M. P.
Piątek: Ś. Archippa W.

Wschód słońca o godzinie 6 min. 15
Zachód " " 6 " 4

Długość dnia godzin 11 min. 53.
Przybyło " " 4 " 15.

Sobota: Ś. Benedykta Opata.
Niedziela ŚŚ. Pawła B. i Oktawiana.
Poniedziałek Ś. Katarzyny Kr. Szwedzkiej P.
Wtorek: ŚŚ. Marka i Tymoteusza MM.

Adres Redakcji „Kurjera Warsz.“: PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ

— Pojutrze, jako w uroczystość Ś-go Józefa, Oblu-
bieńca Najświętszej Marji Panny, Opiekuna Pana Je-
zusa i Patrona konających, przypadają Odpusty zupeł-
ne: w kościele pod tenże wezwaniem, na Krakowskim-
Przedmieściu, obok skweru, oraz w kościele Narodze-
nia Najświętszej Panny Marji na Lesznie; nadto so-
lenne Wotywy w kościołach: Najświętszej Panny Marji
na Nowem-Mieście i Ś-go Ducha (wprost ulicy Mosto-
wej); w kościele zaś Opieki Ś-go Józefa (wprost ulicy
Królewskiej), odbędzie się w tymże dniu, o godzinie
9^{1/2} z rana, solenna Wotywa Stowarzyszenia Czeladzi
Stolarskich, przed Ołtarzem uroczystego Patrona,
a następnie Nabożeństwo miejscowego Bractwa Matek
Chrześcijańskich.

— W kościele Ś-go Jacka, przy ulicy Freta, obcho-
dzoną będzie również Uroczystość Ś-go Józefa Nabo-
żeństwem odrustowem, z wystawieniem N. Sakramen-
tu, kazaniem i processjami.

— Wczoraj odbyło się w kościele Ś-go Ducha,
wprost ulicy Mostowej, czwarte z kolei Nabożeństwo
passyjne w języku polskim (onegdaj bowiem odbyło
się takowe w języku niemieckim).—Tłum pobożnych
zapełniwszy wczoraj ten Przybytek Pański, rozpamię-
tywał boleść i mękę Chrystusa Pana, oraz Najświętszej
Matki Jego w rzewnych hymnach (Gorzkiemi żalami
zwanych), a głos kapłana, opowiadającego ostatnie
chwile konającego Zbawiciela naszego, tudzież poże-
gnanie się Jego z swą Najświętszą Matką, wycisnął
nie jedną łzę na słuchaczach. Nabożeństwo zakoń-
czone zostało uroczystą processją, błogosławieństwem
ludu Najświętszym Sakramentem i ucałowaniem re-
likwji Krzyża Ś-go. Słowo Boże głosił JKs. Wojciech
Jackowski, Nabożeństwo całe celebrował JKs. kanonik
Ballach.

— Dziś także Nabożeństwo odprawionem zostanie
w kościele Ś-go Franciszka Serafickiego przy ulicy
Zakroczymskiej, gdzie słowo Boże głosić będzie JKs.
Dreszer Ferdynand, wikariusz kościoła Narodzenia
N. Marji Panny na Lesznie. Początek Nabożeństwa
o godzinie 4-tej, kazania o godz. 5-tej.

— W dniu jutrzejszym Nabożeństwo passyjne od-
prawiać się będzie w kościele Ś-go Józefa, Oblubieńca
Najświętszej Marji Panny, na Krak. Przedmieściu,
obok skweru.

— W dniu 2 (14) b. m. o godzinie 1 minut 8 po po-
łudniu, koleją żelazną Moskiewsko-Brzeską, racyli
przybyć do Warszawy Jego Cesarska Wysokość Książ-
ce Piotr Oldenburgski i obrać mieszkanie w hotelu
Europejskim. O godzinie 3, Jego Wysokość racyli wi-
zytować Instytut Aleksandryjsko-Maryjski i przyjąć
tamże obiad a o godzinie 8^{1/2} wieczorem, zaszczylił
swoją obecnością przedstawienie w Teatrze Wielkim,
zkąd o godz. 9^{1/2} powrócił do hotelu, onegdaj zaś, to
jest 2 (15), o godzinie 7 m. 22 rano, racyli wyjechać
do Wiednia. (G. Polic.)

— W — Od niejakiego czasu Don Karlosowi lepiej się
powodzi pod Bilbao, aniżeli na scenie Warszawskiej.
Zmieniają się czasy i okoliczności—syn Filipa II-go
wiele mówił; dzisiejszy Don Karlos wiele robi i jakoś
mu się udaje. Zresztą łatwiej to może mając wojsko
zdobywać miasta, aniżeli niemając głosu śpiewać par-
tje Verdiego,—a w tym ostatnim wypadku jest wła-
śnie pan Celestini, któremu impresorio tutejszego to-
warzystwa włoskich śpiewaków, powierzył olbrzymią
rolę Szyllerowskiego bohatera podłożonego pod
muzykę.

Ze pan Celestini podjął się śpiewać w Don Karlosie
i zrobił najzupełniejsze *fiasco*, nie dziwimy się temu
wcale; artyści rzadko kiedy właściwą skalą mierzą
swoje siły; ale że pan Ciaffei pozwolił na to *fiasco*,—
tego już nie możemy sobie wytłumaczyć; chyba tylko
lekceważenie publiczności, mogło go skłonić do tego
kroku, który stanowczo kompromituje jego zwierzchni-
ctwo nad tutejszą operą włoską.

Pojmujemy, że pan Pavani potrzebuje wypoczynku
i że nie może być jedynym filarem potrzymującym cały
repertuar; ale w takim razie lepiej było wyrzec się
Don Karlosa w tym sezonie, aniżeli dawać go w tak
nieudolnym wykonaniu.

Wchodzić w szczegóły niefortunnego wystąpienia
pana Celestini,—niepodobna; oplakany ten tenor do-
wiódł w partji Don Karlosa, że nie posiada nawet ja-

kiego takie słucho muzycznego i że partji swojej na
pamięć nie umiał. Czuli to zresztą sam delikwent, bo
ciągle zawstydzoną twarz odwracał od publiczności,
która nigdy może tak melancholijnie nie zastanawiała
się nad wygórowaną cenę biletu na operę włoską.

Jezeli Don Karlos nie śpiewał prawie wcale, ojciec
jego za to śpiewał aż za nadto, głosem donośnym
grzmącym i młodzieńczym, jak gdyby chciał dowieść
swej żonie, że siwizna nie jest żadnym dowodem sta-
rości i że starsze pokolenie jędrniejsze i rzeświejsze
jest nierównie od młodego Już to widocznie taka była
słabość ojców po wszystkie czasy. Jezeli tak pojął
rolę Filipa II-go pan Gasperini, nie możemy poczytać
mu za błąd, ani gwałtownych melodramatycznych ru-
chów, ani zbytniego i jednostajnego natężenia głosu,
ani zupełnego braku powagi królewskiej. Co do nas,
wyznajemy, że mieliśmy ciągle w pamięci artystyczny
śpiew i inteligentną grę pana Nannetti z przeszłego se-
zonu i że utalentowany ten artysta, jest według nas
wybornym wzorem, który powinni mieć przed oczami
wszyscy śpiewacy, kuszący się o prawdziwe przedsta-
wienie roli Filipa II-go.

Istotną pociechę dla rozczarowanych nieprzyjemnie
słuchaczy, były obie partje kobiece. Pani Mariani
w roli królowej tak dalece przejęła się potęgą drama-
tyczną muzyki Verdiego, że potrafiła nawet zapomnieć
o niedołęztwie Don Karlosa, dochodzącem chwilami
do komizmu i utrzymała się wszędzie na wysokości
sytuacji tragicznych, których jest bohaterką. Pełen
siły i uczucia śpiew tej niepospolitej artystki, gra jej
nacechowana wyższym artyzmem, stawiają partję kró-
lowej Elżbiety, w rzędzie najcelniejszych kreacji pani
Mariani.

Panna Pasqua jako księżniczka Eboli z wielkiem zro-
zumieniem charakteru odtworzonej postaci, nacechowała
swoją śpiew ogniem i namiętnością, i poparła go grą
energiczną w której właściwie uwydatniła się południo-
wa gwałtowna natura.

Markiz Poza miał również nader sympatycznego
w panu Sovestre przedstawiciela. Sumienny ten ar-
tysta nie zawsze może zdobywał się na potrzebną siłę,
nie zawsze dostatecznym unosił się zapalem; ale na
usprawiedliwienie pana Sovestra pamiętajmy że
ze wszystkich najczęściej znajdował się z panem
Celestini i że takiemu zetknięciu nie zdołałaby się
oprzeć najgorętsza przyjaźń. Jesteśmy silnie przeko-
nani, że tą razą markiz Poza dla tego tylko dał się
zastrzelić, ażeby już więcej nie słyszeć śpiewającego
Don Karlosa.

Bierzemy znowu pióro do ręki dla skreślenia
kilkunastu wierszy o człowieku, któremu nie było ob-
cem słowo „pomoć własna.“

Wczoraj nad ranem, zmarł nagle ś. p. Edward
Strasburger.

Zycie 70-cio letnie ś. p. Edwarda może znowu po-
służyć za wzór tym, którzy o siłach własnych, wydo-
byli się na wierzch, zyskawszy stanowisko, mienie,
szczęście w domowym kółku, a przedewszystkiem do-
bre imię.

Nieboszczyk rozpoczął swoją karierę pracując w naj-
sławniejszym pod one czasy w Warszawie zakładzie
cukierniczym Lesla.

Prawe i rzetelne połączone z pracą postępowanie,
ziednało mu zupełną przychylność pryncypała—od
którego też koleją czasu nabył reputowany zakład.

Cukiernia Lesla dostarczała słodczyne na największe
pańskie stoły—na Dwór Cesarski i niejednokrotnie cu-
kry swe i konfekta wysyłała do Paryża.

Nieboszczyk po utracie pierwszej żony, wszedł
w drugie związki małżeńskie.

Najwyższy błogosławił cnotliwie żyjącemu stadłu,
obdarzając je prawdziwą pociechą i chlubą w dzieciach.

I tu bezawodnie przy łasce Boskiej, przykład ro-
dzicielski oddziaływał.

Jeden z synów jest profesorem Botaniki w Jenie i
Dyrektorem Ogrodu Botanicznego.

Drugi syn powołany na profesora Ekonomii Polity-
cznej do Bazylei, wolał pozostać w Urzędzie przy
tutejszej Dyrekcji Drogi Żelaznej Warszawsko-Wie-
deńskiej.

Trzeci jako Inżynier pracuje w fabryce warszawskiej
narzędzi Rolniczych i odlewów.

Czwarty poświęcił się na ziemianina; piąty jako
student tutejszych szkół pójdzie zapewne wytkniętą
przez braci drogą pracy.

Jedyna córka jest żoną pana Wenera, Dyrektora
w Towarzystwie Wzajemnego Kredytu.

Na tym krótkim rysie życia ś. p. Edwarda Strasbur-
gera dziś kończymy, dodając jeszcze, że zmarły od ro-
ku 1864 był Prezesem Kollegium Kościelnego Zboru
Ewangelicko-Augsburskiego.

Godność tę nie dla tytułu piastował — pracował bo
pracę miłował.

Z utworzeniem się w Warszawie, Towarzystwa Kre-
dytowego dla miasta, został jej Radcą.

Obszerny i piękny dom z jednym frontem od ulicy
Królewskiej, z drugim od Saskiego Ogrodu, miesz-
czący zakład cukierniczy, a oznaczony Nr 413B był
jego własnością.

Pogrzeb ś. p. Edwarda Strasburgera odbędzie się
dopiero w piątek o godzinie 12-tej w południe z ko-
ścioła Ewangelicko-Augsburskiego przy ulicy Królews-
kiej — a to w oczekiwaniu na przybycie córki i zię-
cia z Rzymu, na smutny obrządek pochowania zwłok
ojca, cichych lecz wybitnych cnot człowieka.

Wiadomości miejscowe.

— Na posiedzeniu Warszawskiego Tow. Lekarskie-
go odbytem w zeszłym miesiącu dziekan wydziału le-
karskiego uniwersytetu i prezes Tow. doktor Brodow-
ski mówiąc o bawiącym obecnie w mieście naszym pa-
nu Denhardtzie jako o znanym zaszczytnie w Niemczech
specjaliście przytoczył fakt następujący:

Zaraz po przybyciu do Warszawy p. D. okazał chłop-
ca, który przedstawiał jeden z bardzo trudnych do wy-
leczenia przypadków zajętkowości. Mówienie u niego było
do tego stopnia utrudnione, że gdy natrafił na litery:
p. k. to całe jego ciało wpadało w pewien rodzaj kur-
czu objawiającego się w rękach i nogach.

Tego samego chłopca przedstawił pan Denhardt
doktorowi Brodowskiemu po pewnym przeciągu czasu.
Chłopiec mówił już z zupełną swobodą tak, iż niełatwo
było rozoznać istnienie dawnego jękania a wątpliwości
nie ulega, że po dłuższej kuracji mowa jego będzie
zupełnie czystą i swobodną.

Fakt, który przytaczamy, jest jednym z wielu jakie
o pomysłnym leczeniu p. Denhardt ciągle nas docho-
dzą—nie dziwiemy się też, że pobyt jego w Warszawie
przedłużył się znacznie nad plan pierwotny. Kurs je-
dnak obecnie się rozpoczynający ma być stanowczo
ostatnim.

— Schronienie dla nieuleczonych kalek pod prywa-
tną opieką przy ulicy Tamka Nr 35, od Wielkiej Nocy
przeniesione zostanie do obszerniejszego lokalu przy
ulicy Chmielnej pod Nr 6 (1524) w domu p. Julji Wi-
kans.

Znaleźli się już miłośnicy, którzy za pośrednictwem
Kurjera ofiarowali dla sparaliżowanych dwa fotele.

Obecnie proszeni jesteśmy przez opiekę Schronienia
o odezwanie się do serc litościwych w przedmiocie zaop-
atrzenia nowego lokalu mebelkami. Mianowicie po-
trzebne są: łóżka żelazne, komoda, szafa spiżarnia-
na, pułki kuchenne, stół duży z szufladą, stoliki ma-
łe, krzesła, kanapka, samowar, talerze, szklanki ze
spodkami, sztucce, tacki, garnki i inne kuchenne
sprzęty.

Kto ma zamiar choćby jeden z powyższych przed-
miotów ofiarować, raczy wcześniej zawiadomić Zarząd
pod Nr. 35 na Tamce, a następnie łaskawie przesłać d.
8 kwietnia na ulicę Chmielną Nr 6.

— Drukujemy tu wyjątek z protokołu spisane-
go przy porównaniu maszyn do szycia, w hotelu Europej-
skim w dniu 15 b. m. Nadmieniamy wszakże, że do
grona sędziów, odbywających czynność rewizji maszyn
nie zostali wezwani sędziowie pierwiastkowo przez p.
Schlesinger uproszeni, i że z powodu nieogłoszenia
publicznie o terminie i miejscu odbycia się owego po-
równania, ani p. Schlesinger, ani nikt przez niego upo-
ważniony, nie mógł być tam obecny.

Oto co protokół w wiernem streszczeniu powiada:
Do oceny przedstawionymi zostały: przez represen-
tanta Singera et Comp. jedna maszyna czółenkowa,
oryginalna, w cenie rs. 55 i przez reprezentanta Pol-
lack i Schmidt dwie maszyny szpulkowe, ceny po
rs. 55, wszystkie trzy te same które były przez dele-
gowanych sędziów wybrane i opieczętowane do po-

przedniego konkursu. Za skład p. Schlesingera przedstawioną została jedna maszyna systemu Singera członkowa, tak zwana ulepszona, ceny rs. 40, z oryginalnym tejże rschunkiem i maszyna systemu Willsohn, szpulkowa, ceny rs. 35, również z rachunkiem składu.

Przed rozpoczęciem oceny, obecni sędziowie po obejrzeniu maszyn p. Schlesingera poświadczali: że takowe są wyregulowane w całości i w zupełnym porządku, następnie zadanie swoje podzielili na dwie części: na ocenę faktycznego działania maszyn i na ocenę technicznego wykonania części składowych samej maszyny.

Stanęły do próby: Maszyna Singera oryginalna, ameryk. dostawiona przez skład przy ulicy Czystej i maszyna systemu Singera ulepszona ze składu Schlesingera. Na obu tych maszynach dokonano naprzód próbę szycia różnej grubości i natury materiałów jednym bez przerwy ścięciem i jednemi nitkami. Próba okazała:

1) że maszyna oryg. Singera idzie o wiele spokojniej i ciszej;

2) że maszyna oryginalna idzie o wiele lepiej.

Co do oceny samego szycia; maszyna oryg. przedstawiała ścieg zupełnie równy z nitką we wszystkich materiałach jednakowo i zupełnie dociągniętą, maszyna zaś zwana ulepszoną przy tych samych warunkach, tylko przy przejściu igły na materiał najcięższy okazała w ściegu nieznaczny różnicę dociągnięcia nitki.

W ocenie części składowych maszyny zauważano: że części wyrobione z żelaza są bez porównania czystsze w odlewie, bez porów i dziurek; że części stalowe w masz. oryg. mianowicie posuwacz grający tak ważną rolę posiada hart należyty i nie daje się brać ostrym pilnikiem, gdy tymczasem w maszynie ulepszonej daje się pilować i dla tego maszyna zwana ulepszą. po krótkiej czynności ma już zęby na posuwaczu stępione; że nakoniec sztywność sprężyny, kółka zębate, szruby i obróbenie wszystkich pojedynczych części jest w maszynie oryg. o wiele lepsze i wykonane staranniej, co wszystko razem przy pracy nieustannej obu maszyn daje masz. oryg. trwałość, gdy maszyna ulepszona musi ustawać w pracy i niszczy się w krótkim czasie.

Porównanie maszyn szpulkowych Pollack et. Schmidt z takimiż maszynami systemu Veller i Willsohn pana Schlesingera, okazało mniej więcej takie same rezultaty. Maszyna Pollack szyla ciszej i lepiej a samo szycie było lepsze i równiejsze; w kwestji zaś technicznej szczegółowo i w ogóle różnice okazały się jeszcze większe niżeli przy próbach maszyn poprzednich.

W konkluzji protokół powiada, że sędziowie przyszedli do stanowczego przekonania i bezstronnego przeświadczenia, iż maszyny oryginalne Singera i Pollack et. Schmidt jakkolwiek droższe mają niezaprzeczoną wyższość nad podobnymi systematami machin przez pana Schlesingera za tańszą cenę sprzedawanymi, gdyż te ostatnie nawet przy uwzględnieniu różnicy cen nie przedstawiają żadnej rękomyj ani co do trwałości ani solidności budowy wymaganej od tak skomplikowanych przedmiotów jakimi są maszyny do szycia.

Protokół posiedzenia podpisali pp. Karol Koelichen, J. Woroncow-Weliaminow, Jan Pahl, Juljus Reichel, St. Praus główny mechanik dróg Żel. WW. i WB. Bernard Hentke wł. fab. mechanicz. Jan Kraszewski inżynier, Gerlach, Ant. Wąsik mech. specjalista, Hen. Birchmech, Rudolf Okręt, Heppen, Wacł. Holewiński.

W roku zeszłym w czasie obchodu grobów, narzekano na zatracenie pugilaresów, które częściej jak zwykle wyjmowane z kieszeni, drażniły rzeżymieszków.

Między innymi w kościółku Instytutowym W. T. D. schwytyano na gorącym uczynku jednego z mniej ostróżnych przemysłowców tego rodzaju.

Kilka lat temu w innej świątyni, amator cudzego, rzuciwszy na tacę papierek sam sobie resztę postano wylizywać, a oparłszy o tacę dłonie otoczone szeroko futrem u rękawów, zamierzał więcej zabrać aniżeli dał. Na szczęście przeszkodzono temu jego rachunkowi przekazowemu,

Mali zaś chłopcy prowadzili rodzaj spekulacji, kładąc grosiki na tacę, natrętnie wyprasząc kilku kopiczkowe obrazki, w które szanowne kwestarki od pewnego czasu się zaopatrują.

Byli tacy, którzy gdy im odmówiono Św. obrazka, cofali swój datek.

Gdyby zresztą brali oni te obrazki na pamiątkę, byłoby jeszcze pół biedy, ale otrzymawszy je zaczęli zaraz handel na ulicy.

Niech te słów kilka posłuży za przestrożę, tym którym o tem wiedzieć należy.

Na odbytem przed dwoma tygodniami zebraniu ogólnem Członków Towarzystwa Zaliczkowo-Wkładowego w Wiskitkach zatwierdzonym został billans i sprawozdanie z działań Towarzystwa za rok zeszły.

Towarzystwo istnieje dopiero od końca lutego 1873 r. sprawozdanie więc jego sięga zaledwie 10 miesięcznego przeciągu czasu. Towarzystwo zawiązane przez

114 stowarzyszonych z kapitałem rubli 2,800 kóp. 50, z początku musiało umieszczać swe pieniądze w kasach okolicznych fabryk na 6°/_o. Tymczasem w końcu roku cały kapitał rozszedł się na pożyczki a dla zadość uczynienia wszystkim żądaniom Towarzystwo samo musiało zaciągnąć pożyczkę, skutkiem tego po odtrąceniu 10°/_o z otrzymanych zysków na kapitał zasobowy, uczestnicy otrzymali po 2¹/₃ rubla od każdego 50 rublowego wkładu.

Ponieważ operacje Towarzystwa w roku 1873 trwały niespełna 10 miesięcy, powyższa zatem dywidenda w stosunku rocznym wynosi przeszło 6°/_o.

Dwa miesiące upłynione roku bieżącego odznaczyły się jeszcze większym ożywieniem interesów Towarzystwa, które za rok wystąpi zapewne ze świetniejszym jeszcze niż obecnie sprawozdaniem i z większą dywidendą dla swych uczestników.

Jest to dowód, że kraj nasz szybko potrafi oceniać korzyści z nowszych instytucji ekonomicznych i umie je przyswajać sobie w krótkim czasie.

W Ciechocinku, na placu oznaczonym Nrem 26, zwanym „na piaskach“ tuż obok łaźniek nowych położonym, w r. z. przy kopaniu studni, w głębokości mniej więcej 18 stóp w warstwie iłu żelazistego natrafiono na dwa źródła obficie wodę (niesioną) dostarczającą; studnię ocembrowano lecz niedostatecznie, tak, że i woda zaskórna ma do niej przystęp. Smak tej wody mocno żelazisty, niska temperatura jakoteż i inne cechy zwróciły uwagę dzierżawiającej wieczyste posiadającej W. Dziedzickiej, która niejednokrotnie będąc u wód żelazistych, miała dostateczną sposobność obeznania się z niektórymi własnościami takowych. Syn właścicielki Doktor Dziedzicki, napełnił wodą z samych żył źródłanych 6 butelek, takowe przy zachowaniu wszelkich ostrożności zakorkował pod wodą, zalał lakiem i przesłał Wmu E. Werner Aptekarzowi, dla oznaczenia ilości żelaza. W tych dniach uskuteczniła analiza wagowa pokazała, że woda wyżej wspomniana, należy do bardzo silnych wód żelazistych, równa zatem do mocy wodzie Szwałbachskiej, która należy do najsilniejszych wód tego rodzaju, a przewyższa Pymont, Driburg, Spaa, Żegestów, Krynicę i inne. Spodziewać się należy, że Zarząd wód mineralnych Ciechocinkskich zwróci uwagę na to odkrycie mogące być drogocennym dla Balneologii krajowej nabytkiem i po dokładnem ujęciu źródła podda nowej i bardziej szczegółowej analizie chemicznej rzeczoną wodę i zbada inne szczegóły, od których równie jak i od składu chemicznego wartość wody mineralnej zależy. (G. L.)

Dziwnym zbiegiem okoliczności na scenie teatru wielkiego w ciągu bieżącego tygodnia aż pięć razy zrzędu zjawić się ma Don Karlos: trzy razy śpiewany, a dwa deklamowany.

W przyszłą Niedzielę o godzinie 1-ej z południa, w Sali Ratusza Miejskiego dany będzie po raz pierwszy na dochód Ochron Maryjskiej i Mikołajewskiej, jak również biednych uczniów Warszawskich Gimnazjów bez różnicy wyznań, Wielki Koncert Kościelno-Wokalny.

„Kaliszanin“ uskarża się na późne odbieranie pism Warszawskich w Kaliszu, „Kaliszanin“ twierdzi, że listy wszelkie odbierają się o dzień wcześniej od pism codziennych, które dopiero po odejściu poczty prasę opuszczają. Ale najgorzej z pismami tygodniowymi, które dodają się do Kalisza dnia 4-go po opuszczeniu prasy, a czasami w tydzień. Stosunkowo pisma zagraniczne daleko wcześniej przychodzą.

Szpital Dzieciątka Jezus ma jakoś często do czynienia z chorymi połykającymi szpilki. Po wyleczeniu w roku zeszłym bony Szwajcarki, która dobrą dozę posiadała w swym organizmie szpilek, wczoraj znów dostarczoną została do tegoż szpitala służąca, nazwiskiem Kłopotowska, która na kilka godzin przedtem trzymając w ustach szpilkę, połknęła ją przypadkowo.

Nadesłana do Warszawskiego Szpitala dla dzieci dla wypróbowania kawa figowa, odpowiednio przyrządzona z mlekiem, stanowiła pokarm płynny przyjemny chętnie przez dzieci chore przyjmowany. Ze względu na ten przymiot i jego pożywność może znaleźć pomieniona kawa powszechniej zastosowanie jako środek dietetyczny dla osłabionych i chorych.

Ceny kawy w Londynie spadają z nadzwyczajną szybkością — już teraz jest tam kawa prawie o czwartą część tańsza niż przed miesiącem. Pochodzi to ztąd, że w Ameryce Południowej spodziewany jest tak obfity zbiór kawy, jakiego oddawna nie pamiętano.

Nakładem Redakcji „Opiekuna Domowego“ wyszła w tych dniach powieść Zofji Mellerowej, p. n. *Grochowe Wianki*.

Widowiska amatorskie na rzecz odnowienia kościoła farnego w Piotrkowie, dane były dnia 8 i 9 b. m. *Tydzień* obiecując sprawozdanie w przyszłym numerze, mówi tymczasem ogólnie, iż przedstawienia bardzo się powiodły. Mimo cen podwyższonych, na pierwsze przedstawienie, wszystkie bilety do sali teatralnej były rozprzedane. (G. W.)

Listy bezimienne, przesyłane przez kumoszki

nietylko płci żeńskiej, ale i męskiej, stały się prawdziwą plagą w Lublinie. Dziennik miejscowy, ubolewając nad tą niesfornością próżniactwa parafjalnego, słusznie piętnuje ją wzgardą.

Część miasta ku rogatom Wolskim jak najmniej się zabudowywa, dla tegoż każdy tam dom wznoszący się, zwraca uwagę. Na rogu ulicy Wroniej i Chłodnej pod Nrem 904 (52), stanęła kamienica dwupiętrowa.

Biuro nędzy wyjątkowej, które powstało w roku 1870) w roku przeszłym jeżeli się nie mylemy, obróciło summa 15,000 rubli.

Dnia 8 b. m. we wsi Wilkołas powiecie Zamojskim, w Ordynacji Zamojskiej, o godz. 7-ej wieczór wszczął się pożar w czworakach.

W skutek silnego wiatru, ogień ogarnął w jednej chwili spichlerz, ztąd dalej pomimo ratunku pod kierunkiem miejscowego dzierżawcy p. Antoniego Grabowskiego, przeniosł się na stodoły.

Cała krestencja, pasza i zboże jak na nieszczęście nie assekurowane, zamieniły się w popiół.

Przy rewizji dopełnionej przez Policję, za rogatką Jerozolimską cegielni, w której ukrywali się ludzie podejrzani bez zatrudnienia będący, jeden z nich Franciszek Kaczanowski, w zamiarze ucieczki, skoczył z pieca, stłukł sobie bok lewy i do szpitala Dzieciątka Jezus na kurację odesłany został.

W dniu onegdajszym, w cyrkule Nowoświetskim, przy Kościele Ś-go Krzyża, Policja dostrzegła Rozalję Malinowską służącą, w stanie osłabionym, cierpiącą chorobę św. Walentego, którą odesłano na kurację do szpitala Dz. Jezus.

W cyrkule Zamkowym, w domu, pod Nrem 62 na ulicy Krakowskie-Przedmieście, 2-letnia córka organisty Marja Kochańska, otworzywszy lufcik, wypadła z okna 1 piętra do ogrodu i stłukła sobie głowę. Za pozostawienie dziecka bez dozoru, winni ukarani zostaną.

W cyrkule Nowoświetskim, Antoni Sichen malarz, pracujący przy budowie domu na ulicy Włodzimierskiej, spadł z rusztowania pierwszego piętra, potłukł się i do szpitala Dz. Jezus, odesłany został.

W tymże cyrkule, dorożkarz Nr 189, przewrócił Helęgę Brzezińską służącą, która z tego powodu uległa stłuczeniu brzucha — Brzezińska, odesłana do szpitala Dz. Jezus, a winnego dorożkarza przyaresztowano.

W gmachu teatralnym, na 3 piętrze w mieszkaniu maszynisty, dostrzeżono dym, wychodzący z pod podłogi w skutku czego z rozporządzenia Brandmajstra drugiej części, wyrąbaną została deska w podłodze dotykająca komina, w którym pokazała się szczelina, uszkodzenie to w kominie zalecono natychmiast zreperować.

Franciszek Kumosa, kolonista z gminy Łasy powiatu Łowickiego, któremu sieczkarnia strzaskała palec u ręki prawej, pomieszczonym został w szpitalu Ś-go Ducha.

W dniu onegdajszym, w cyrkule Jerozolimskim, w domu pod Nr 4 na ulicy Bagno, w suterynach w mieszkaniu piekarza Atkenasa, w skutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, zapalił się siennik słomiany, który wraz z częścią łóżka spłonął, lecz ogień natychmiast przez właściciela mieszkania ugaszonym został. Za nieostrożne obchodzenie się z ogniem, winny ukarany zostanie.

Efim Iwanów, żołnierz St.-Petersburskiego pułku grenadierów, kwaterujący w koszarach Sapieżyńskich zmarł nagle. O wypadku tym prowadzi się stosowne śledztwo. (G. P.)

Panu W. Wypadek zatlenia się firanki na scenie, na który zwraca pan naszą uwagę, przytrafił się rzeczywiście w zeszły wtorek podczas przedstawienia galowego w teatrze wielkim, ale na szczęście bez żadnych złych następstw.

Od chwilowo zawieszonyj lampy podczas operetki Galatei zatliła się portiera sukienna. Ponieważ skutkiem ogrzewania się powietrza w sali teatralnej przewiew w dolnych warstwach odbywa się w kierunku od sceny do sali, a tylko w górnych warstwach od sali ku scenie, woń zatem spaleniżny zaczęła się najpierwej rozchodzić w orkiestrze, a później w pierwszych rzędach krzeseł, kiedy tymczasem na scenie nikt nie czuł, a widzieć też nie mógł, bo firanka wisiała przy drzwiach wysuniętych naprzód kulissy i przymocowanych za pomocą korby.

Skoro o wypadku zawiadomiono jednego ze służbowych strażaków ten zrozumiał zaraz, że byle pozor bezpieczeństwa może przestraszyć nietylko publiczność ale i osoby w liczbie przeszło 120 zgromadzone w kulisach i spowodować nieszczęście; nieznacznie więc przesunął się po za kulisami do maszynisty stojącego w pobliżu firanek a ten drzwi odszrubował i wysunawszy się nieco naprzód tłącą się firankę przygasił.

Tym sposobem skończyło się wszystko na wypaleniu dziury wielkości pięści.

Gdyby działając z większą pozornie energią, ale aniejszą, rozważa służba ogniowa weszła na scenę, prawie pewnym jest, że ktoś z widzów albo z artystów przyknałby „pali się“ a wtedy możeby się nieco mniej wytliło firanki, ale ileby mogło się przytrafić nieszczęśliwych wypadków, to rzecz łatwa do przewidzenia.

— Złożono w Redakcji Kurjera Warszawskiego od Nieznajomej rs. 3 dla Julji Góreckiej, od K. J. rs. 1 i od F. Ros. rs. 1 dla Matki 5-ga dzieci, od J. M. rs. 1 dla niezamężnych studentów.

Kluczyki znalezione na ulicy Królewskiej dnia 15 Marca za udowodnieniem odebrać można w Redakcji.

— Niedługo Rozalja z Bernsteinów Flatau, pomiędzy innymi zapisami na cele dobroczynne, przeznaczyła jako legat wieczysty imienia męża jej, Jakóba Ludwika Flatau, sumę rs. 6000, od której procenta roczne wynoszące rs. 300, służą mają na wyposażenie panny wyznania mojżeszowego, z pozostawieniem pierwszeństwa dla osób pochodzących z rodziny zapisodawczyni lub jej męża.

W zastosowaniu się do warunków pomienionego legatu, Zarząd Gminy zawiadamia osoby interessowane, iż przynależne rzeczonoż wyposażenie nastąpi w rocznicę śmierci niedługo Rozalji Flatau, 16 (28) Kwietnia r. b., wypłata zaś wyposażenia po złożeniu dowodu o wstąpieniu w związek małżeński.

Kondydatki zatem mające chęć ubiegania się o to wyposażenie, winny wnieść podanie piśmienne do Zarządu Warszawskiej Gminy Starozakonnych, najpóźniej do d. 6 (18) Kwietnia r. b. i do takowego dołączyć:

1) Metrykę na dowód, że są urodzone w kraju tutejszym, oraz

2) Świadcstwo dwóch wiarogodnych obywateli, że są stanu wolnego, że same jak i ich rodzice nie posiadają majątku i że są nienaganne prowadzenia się. Świadcstwo to winno być ulegalizowane przez właściwe Urzędy cyrkulowe policji wykonawczej; co do własnoręczności podpisów.

3) Kondydatki należące do rodziny Jakóba Ludwika Flatau, lub Rozalji z Bernsteinów Flatau, winny jeszcze złożyć i na to dowód, od jednego ze znanych Członków tych familji.

Peeczydujący Dr Natanson.
Sekretarz Rotwand.

— Zarząd Warszawskiej Gminy Starozakonnych podaje do wiadomości społwyznawców, że Kassa tegoż Zarządu rozpoczęła pobór opłaty składki gminnej na utrzymanie służb i instytucji gminnych przeznaczonej za r. b. 1874, i wzywa pp. kontrybuentów tej składki, ażeby zaraz za odebraniem awizacji, bezpłatnie doręczających się, zechcieli należytość zaspokoić za uzyskaniem właściwych kwitów kassowych a to dla uniknienia środków egzekucyjnych, jakie do opóźniających się z wniesieniem opłaty, zaregulowane będą.

(1-1) —3298—

Wiadomości z Cesarstwa.

— Piszą nam z Petersburga:

Koncert Antoniego Rubinstaina w Klubie Strzeleckim był przepelniony i przyniósł 6000 rs. Również przepelniony był koncert w Wielkim Teatrze słynnej fortipianistki pani Essipoff. Gdyż od ośmiu dni przed wystąpieniem jej na estradzie już biletów zabrakło. W ogóle sezon koncertowy w Petersburgu jest świetny i korzystny dla artystów pierwszorzędnych. Podobno iż na koncert Hansa v. Bülow, który ma się odbyć 4-go Marca w Wielkim Teatrze także już prawie wszystkie bileta są rozprzedane.

— Dnia 20 lutego (4 marca), zamknięty został w Kijowie jarmark, zwany kontraktami. Podług „Kijewlanina“ nie widziano nigdy przedtem tak znacznego zjazdu na kontrakty kupców i przemysłowców z gubernij Nadwiślańskich, jak w roku bieżącym. Wszystkie prawie gałęzie przemysłu tamecznego miały swoich przedstawicieli. Z wyrobów tamecznych najbardziej zwracały na się uwagę przedmioty z żelaza, cynku i platerowane, jak również wyroby szewckie, tkackie i ślusarskie. Machiny i narzędzia rolnicze miały także bardzo znaczny obdyt.

+ Jutro, o godzinie 9tej z rana, w kościele Sgo Antoniego, przy ulicy Senatorskiej, odbędzie się Nabożeństwo żałobne za duszę Józefa z Kisielnickich Wocyńskiej; na które pozostali synowie i córki, Familję i Znajomych zapraszają. —3230—

+ D. 18 marca w srode, o godzinie 11-iej odprawiona będzie Wotywa za spokój s. p. Anny z Bagniewskich i Juljana małżonków Ciemniwskich, w kościele Sgo Józefa Oblubieńca na Krakowskim-Przedmieściu, na którą pozostala rodzina zaprasza Krewnych i Przyjaciół. —3284—

+ Jutro we srode dnia 18 b. m. o godzinie 10tej z rana w kościele Przemienienia Pańskiego, przy ulicy Miodowej, odbędzie się Nabożeństwo żałobne za duszę s. p. Józefa Kwiatkowskiej panny, zmarłej w dniu 22 marca r. z., na które pozostala matka i rodzeństwo, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zaprasza. —3302—

+ Dnia 18 Marca r. b. t. j. w srode o godzinie wpół do 10-tej z rana w czwartą bolesną rocznicę śmierci s. p. Jana Czajkowskiego b. Naczelnika Kommissji Emerytalnej odbędzie się w kościele Sgo Józefa Oblubieńca na Krakowskim-Przedmieściu żałobna wotywa, na którą pozostala wdowa wraz z córką, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zaprasza. —3268—

+ S. p. Marianna Pruszyńska, przeżywszy lat 67, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona ŚŚ. Sakramentami, w dniu 16 b. m. życie zakończyła. Pozosta-

ly mąż wraz z synem i wnukami, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na żałobne Nabożeństwo dnia 18 b. m., o godzinie 10tej z rana w kościele Sgo Duchy przy rogu ulic Długiej i Freta odbyć się mające, oraz na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła o godzinie 4tej po południu, na cmentarz powązkowski. —3306—

+ Pojutrze, jako w dzień imienin s. p. Józefa z Jazwińskich Zielńskiej, odprawionem zostanie Nabożeństwo żałobne za spokój jej duszy, o godzinie 10-tej z rana, w górnym kościele Sgo Krzyża, w kaplicy Matki Bożkiej; na które córki i synowie, Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zapraszają. —3255—

+ Dnia 19-go marca r. b. to jest w czwartek, jako w dniu imienia s. p. Józefa z Sobolewskich Głogowskiej, odprawiona będzie w kościele Sgo Aleksandra, o godzinie 9-iej z rana za jej duszę Msza Św., na którą pozostali mąż Krewnych, Przyjaciół i Znajomych najuprzejmiej zaprasza. —3276—

+ W kościele Sgo Antoniego dnia 19 marca r. b. o 10 rano, odbędzie się Msza za s. p. Józefą z Grzybowskiich Hignet, wdowę po Radcy Stanu, na którą Familja, Znajomych zaprasza. —3312—

+ S. p. Edward Strasburger, obywatel m. Warszawy, Prezes Kollegium Kościelnego Ewangelicko-Augsburskiego, Członek Komitetu Nadzorczego Tow. Kredytowego Miejskiego, w wieku lat 70 dnia 16 b. m. życie zakończył. W smutku pogrążona Rodzina zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła Ewangelicko-Augsburskiego przy ulicy Królewskiej, na cmentarz tegoż wyznania w piątek d. 20 b. m. o godzinie 12-tej w południe odbyć się mające. —3310—

+ S. p. Wilhelmina Jung, po kilku tygodniowej ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 78, w dniu wczorajszym życie zakończyła. W smutku pozostala familja, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na ekspartacją zwłok w dniu 19 b. m. o godz. 4^{1/2} po południu z kaplicy Ewangelickiej przy ulicy Mylnej, na cmentarz tegoż wyznania odbyć się mającą.

+ S. p. Emil de Phull, obywatel ziemski, w dniu 16 b. m. rozstał się z tym światem po krótkiej lecz ciężkiej słabości przeżywszy lat 46. Pozostala w smutku żona oraz bracia zmarłego, zapraszają Krewnych i życzliwych, na wyprowadzenie zwłok w dniu 18 b. m. t. j. we srode o godzinie 3ciej po południu, z kaplicy przy ulicy Mylnej, na cmentarz Ewangelicko-Augsburski odbyć się mające. —3323—

+ S. p. Joanna z Korwinów Lelowska, wdowa po Antonim Lelowskim, b. Referendarzu Stanu, Członku Towarzystwa Przyjaciół Nauk, przeżywszy lat 85, w dniu 16 b. m., opatrzona ŚŚ. Sakramentami zakończyła życie. Pozostala córka i wnukowie zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych na żałobne Nabożeństwo w dniu 18 b. m. to jest we srode o godzinie 11-iej w kościele Wszystkich Świętych odbyć się mające, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 5-iej po południu na cmentarz Powązkowski. —3311—

+ W dniu 16 b. m. po ciężkiej słabości, zakończył życie s. p. Józef Dembowski, dziedzic dóbr Woja Jedlińska, ekspartacją zwłok odbędzie się tamże na miejscu w d. 19 b. m. to jest we czwartek. Jednocześnie w tymże dniu odbędzie się Msza Św. za spokój duszy s. p. Józefa, w kościele Sgo Antoniego przy ulicy Senatorskiej o godzinie 10, o czym Krewnych i Przyjaciół zawiadamia się. —3322—

+ W Skierniewicach w dniu 13 marca 1874 po 4-ro miesięcznej chorobie opatrzony ŚŚ. Sakramentami zakończył życie s. p. Franciszek Białkowski, Urzędnik Drogi Żelaznej W. W. i W. B. W sobotę 15 marca nastąpiło wyprowadzenie zwłok z miejscowego kościoła na cmentarz. Pozostali syn, córka i wnuk składają serdeczne podziękowania Naczelnikowi Stacji Skierniewice, wszystkim kolegom zmarłego tak miejscowym jak i przybyłym umyślnie z Warszawy dla przeniesienia zwłok na barkach swoich do grobu, również wszystkim tym, którzy podażyli oddać ostatnią posługę s. p. Franciszkowi. —3309—

— (Art nad.)—Uprzejmie dziękuje tym wszystkim którzy wedle „Codziennego Kurjera“ i Warszawskiego Nr 49 z r. b. raczyli uczestniczyć na żałobnym Nabożeństwie Rzymsko-Katolickim w dniu 5 i 6 b. m. i r. obdytym, za duszę s. p. Wawrzyńca i Marjanny z Derpowskich małżonków Brandysz i ich rodziny w kościele S-iej Anny w Warszawie. Przerwy w tym Nabożeństwie odtąd już nie będzie, gdyż pamieć oddawna jest znaną za tak zacnych Obywateli Ziemskich, o których herbarze Niesieckiego i Małachowskiego, z r. 1805 i t. p. zaszczytnie wspominają. Nawet Heroldja Królestwa Polskiego dla tej niedługo rodziny wydając świadectwo dla Stanisława Brandysz dziś już nieżyjącego, zaszczytnie, wspomina pod Nr. 14,466. Na tej więc zasadzie żyjący dotąd Łukasz Brandysz wznowiając toż zaniedbane Nabożeństwo odbywać takowe będzie z zapisu i legatu urzędowego w dniu 5-m marca za Eleonorę zaś w dniu 6 t. m. i r. za Wawrzyńca i Marjanna

z Derpowskich Brandysz i ich rodzinę, jak oraz z tych co w wkatakumbach i w grobach familjnych w Warszawie spoczywają, a na które to Nabożeństwo w tych samych terminach i w kościołach upraszam dawnych przyjaciół i kolegów obywateli. —Łukasz Brandysz, żyjący dotąd Emeryt Rządowy. —3237—

Ostatnie Wiadomości Polityczne.

Sąd okręgowy w Gnieźnie skazał oficjała Wojciechowskiego, zarządzającego archidiecezją, na 300 talarów kary za niezgodne z prawami majowemi obsadzenie urzędu duchownego. Egzekutor sądowy dostawił księdza Wojciechowskiego na audjence. W seminarjum poznańskim kommissarze rządowi odbywali w dniach 12, 13 i 14 b. m. rewizję i śledztwo, dla zebrania materiału do gruntownego przekształcenia zakładu w duchu praw majowych. Nauczyciele za ultramontanów uważani, wydalonymi zostaną. Ma również uleść zmianie i dyrekcja naczelna.

Do dnia 14 b. m. nie było jeszcze przełomu w gorączce przez jaką przechodzi władza rządowa w Węgrzech. Dnia 14 b. m. ukończono drugie odczytanie praw wyznaniowych regulujących zewnętrzne stosunki kościoła katolickiego, odrzucono poprawkę korzystną dla staro-katolicyzmu i oddano wykonanie praw pod straż najwyższego sądu administracyjnego. W poniedziałek miano radzić nad pozostającymi jeszcze do uchwalenia przepisami. Na srodek tygodnia bieżącego spodziewano się uchwały stanowczej.

Zgrom. Narodowe obradowało w sobotę nad podatkiem od soli, popieranym przez Wołowskiego. Ponieważ w tym tygodniu ukończy wszystkie rozprawy podatkowe, stronnictwa zatem szykują się już do walki na chwilę interpelacji Gambetty, dotyczącej sposobu w jaki rząd stosować myśli prawo o merach.

Lewy srodek postanowił—nie bez trudności—głosować z lewicą, a lewica nawzajem przyjmuje taki porządek dzienny z jakim wystąpi lewy srodek. Nad projektem tego porządku dziennego pracuje już biuro kierujące czynnościami lewego srodka.

Rząd rad był odwlec interpelację, ociągając się na powrót bonapartystów, którzy tłumnie pociągnęli na wielkie nabożeństwo imperjalistowskie do Chislehurst, gdzie wczoraj księżę cesarski obchodził dzień swej pełnoletności.

Wbrew zaręczeniu dziennika „Monde“, nie tylko sam marszałek, ale i jego rodzina, znajdowała się dnia 14 b. m. na obiedzie u Nigry, posła włoskiego. Przyjęcie to upamiętniło 54 rocznicę urodzin Wiktora-Emana. Za 6 dni, 23 marca, król Wiktor obchodzić będzie 25-letni jubileusz swych rządów. Obejmował je nad małym kraikiem. Dziś dzięki Napoleonom III-mu i Garibaldiemu, ma pod władzą swoją całe Włochy.

W Szwajcarii ciągle jeszcze, aż do znudzenia, stronnictwo przeciwne kościołowi katolickiemu urządza stosunki publiczne pod wpływem miotającej niem nienawiści. W Jura berneńskim zwołano wyrokiem sądu kantonalnego całą radę kościelną w Porrentruy i członkom jej odjęto na przeciąg lat dwóch prawo wybieralności do tej magistratury.—W sferach politycznych duchem germanizmu przejętych, z których wyszła pierwsza myśl reformy związkowej, mają jak najlepszą otuchę co do losu tej reformy w głosowaniu zarządzanem na niedzielę 19 kwietnia. Większa połowa kantonów i 1/3 ogólnej ilości obywateli szwajcarskich oświadczy się za centralizowaniem władzy i spotegowaniem jej w obec kościoła, szkoły i działalności ekonomicznej, co właśnie wszystko treść reformy stanowi. Kantony katolickie głosować będą przeciwko całemu projektowi reformy, jakkolwiek niektóre z nich uznają użyteczność pewnych zmian w projekcie zaprowadzonych. Uchwała obu ciał prawodawczych Szwajcarii zarządzając głosowanie powszechne odjęła możliwość dzielenia reformy na części i uchwalania jednych przepisów a odrzucania drugih. W skutek tego uchwała kantonów katolickich wymierzona będzie przeciwko całej reformie, z tem wszystkim co w niej dobrego mieścić się może.

Depesze telegraficzne.

Dnia 17 marca, godzina 12 w połud.

Paryż 15-go. Ks. Napoleon odwołał zapowiedzianą bytność swoją w Chislehurst na obchód pełnoletności syna Napoleona III-go w dniu 16 marca r. b. W skutek tego przyszło do zupełnego zerwania pomiędzy nim i cesarową Eugenją.

Paryż 16-go.—Zgromadzenie narodowe odrzuciło wniosek Pouyer-Quertiera, zmierzający do przyspieszenia poboru opłat od cukru. 456 głosów przeciwko wnioskowi, 113 za nim. Podatek od soli odrzucony 410 głosami przeciwko 270. Rozprawy nad interpelacją Gambetty wyznaczone na srode.

Wielcy ludzie podobnie zwyczajnym śmiertelnikom niejednokrotnie znachodzili się i znachodzą w takim położeniu, że radzi nie radzi uciekają się do rewersów i zastawów, ażeby jako tako polepszyć byt ten powszedni.

Ciekawy pod tym względem dokument ogłaszają właśnie dzienniki włoskie. Jest to skrypt wystawiony przez Torquata Tasso, piewę „Jerozolimę wyzwoloną“ na zaciągniętą pożyczkę, a świeżo wydobyty ze zbioru markiza Villanove.

„Ja niżej podpisany—brzmi ten skrypt—oświadczam, jako od pana Abrama Levi otrzymałem dwadzieścia pięć lirów, dawszy mu na to zastawem miecz mego ojca, sześć koszul, cztery poduszki i dwa obrazy. Dnia 2 marca 1570 roku *Tarquatto Tasso*.

Pisząc ten skrypt sławny poeta liczył lat 26; w rok później przez kardynała d'Este wprowadzony został na dwór Karola IX a w pięć lat ogłosił drukiem swą „Jerozolimę wyzwoloną“ i zakochał się w pięknej i szlachetnej Eleonorze d'Este. Zdaje się, że wtedy już i zacy p. Abram Levi był zaspokojony.

W Poznaniu przed kilku dniami osadzony został w więzieniu policyjnym młody technik, ponieważ bez najmniejszego powodu pastwił się na ulicy nad pewnym gimnazystą.

Ze względu na jego wkształcenie umieszczono go w lokalu dla więźniów politycznych, w którym znajduje się piec z wewnątrz się ogrzewający. Pieca tego użył, by sobie życie odebrać, zamknięwszy go rychło po napaleniu.

Ze to umyślnie uczynił, okazało się ze słów, które na ścianie napisał:

Obdukcja ciała wykazała otrucie gazem węgelnym.

Na bankiecie urządzonym niedawno przez północne amerykańskie miasto New-Castle, pewien „wolnego stanu“ młodzieniec miejscowy wznosił był następujący toast.

„Pię zdrowie płci pięknej i węgla z kopalń w Durham County! Bez nich jakże opuszczonemi byłyby nasze ogniska domowe!“

— Wczoraj w Zakładzie Rękodzielniczym dla kobiet, w godzinach od 10 rano do 1 po poł., w obecności Przewodniczącego, czterech nauczycielek i Nadzorczyni, odbył się egzamin siedmiu uczennic, które ukończyły kurs „Kroju Sukien“ według systemu Straupeńskiego. Wszystkie te uczennice, jako gruntownie wykształcone w nauce kroju, otrzymały odpowiednie świadectwa. Przy tej okoliczności nadmienić wypada, że świadectwa, ze wszystkich rzemiosł w ogóle, wydawane będą tylko tym uczennicom, które Zakład, po wyegzaminowaniu, za zupełnie uzdolnione uzna, —3270—

— Zakład Rękodzielniczy dla kobiet, po szczegółowym przejrzeniu księgi wykładów buchalterji, doszedł do przekonania, że kurs tejże jest skończony. Przeto uprasza uczennice, aby raczyły złożyć w Zakładzie swe kajetki i książki utrzymywane przez nie, dla przejrzenia, a następnie do zgromadzenia się w oznaczonym terminie na egzamin szczegółowy dla otrzymania stosownych świadectw.

Przewodniczący w Zakładzie *Edward R. Lojko*. —3301—

— Komitet Towarzystwa Harmonii ma zaszczyt podać do wiadomości iż 18 b. m. to jest w Środę jako w wile dnia Ś-go Józefa, danym będzie dla Członków Towarzystwa ich rodzin i gości przez nich wprowadzonych, Wieczór tańczący na który bilety wydawane będą we Wtorek dnia 17, wporze wieczornej, w lokalu Harmonii przy ulicy Długiej w pałacu Dückerta. —3206—

— Poczytuję sobie za obowiązek złożyć publiczne podziękowanie *P. Bohdanowi-Borkowskiemu*, Nauczycielowi muzyki, za sumienną pracę, jakiej nie szczędził, wykładając naukę harmonji i wyższej gry na fortepianie siostry mojej Julji, która w skutek tego, złożywszy w d. 3 grudnia 1873 r. examen w Warszawskim Instytucie Muzycznym, uzyskała nauczycielski patent 2-giej klasy. — *Wacław Walda*. Urzędnik Zarządu Intendentury Warszawskiego Wojen. Okręgu. —3246—

OPERATORKA ODCISKÓW

Podjekuje się operacji takowych. Najboleśniejsze i z dawnonie odciski operuje bez bólu i użycia ostrych narzędzi, w przeciągu 5-ciu minut.

Osoby interesowane przyjmują każdodziennie od godziny 10-tej do 12 i od 2 do 5.

Ulica Pańska, Nr 5 nowy, czwarty dom od ulicy Wielkiej. 6-6 — 2631 —

Redaktor *Herman Benni*.

W drukarni „Kurjera Warszawskiego“ — Plac Teatralny Nr 473c (nowy 5). — Доволенко Цезарь

NADZWYCZAJNE OGŁOSZENIE

Składu Maszyn do szycia
LOUIS SCHLESINGER,
Nowy-Swiat, Nr 25.

Wyczytawszy w dniu wczorajszym w Kurjerach: „Codziennym“ i „Warszawskim“, oraz w „Gazecie Handlowej“, o odbytej w Hotelu Europejskim próbie maszyn do szycia, pospieszam uprzedzić Szanowną Publiczność, iż takowa nie tylko, że odbyła się jednostronnie, gdyż nie tylko ja sam o mającej się odbyć próbie nie zostałem uprzedzony i dla tego nie mogłem być przy niej obecnym, ani też maszyn dostarczyć, ale strona przeciwna dla dopięcia swych własnych celów zaprosiła jedynie wszystkich swych sędziów, uważała za zbytne wzywać do asystencji pp. sędziów z mej strony obranych, jakimi są: *WW: Gebethner*, księgarz i wydawca, inżynier *Kaczynski*, i właściciel składu bielizny *Wilczewski*.

Czynność ta odbyta arbitralnie, pociąga za sobą odpowiedzialność do której moich antagonistów wkrótce powołam. Cokolwiek bądź protokół owego parcyalnego posiedzenia wyrzecz, winienem raz jeszcze zapewnić Szanowną Publiczność, iż w składzie moim oprócz maszyn własnego wyrobu, oraz innych fabryk, znajdują się znaczne zapasy oryginalnych maszyn *Singera*, które kosztują od lat pięciu po 29 talarów franco Wrocław lub Berlin, i te sprzedają po rs. 40, — i

że do mego składu nie sprowadzam wyjątkowo maszyn fabryki *Pollack et Comp.*, z tej jedynie przyczyny, iż firma, której akcje po smutnej postępowej drodze, mając wartości tylko 25 za 100, nie ma żadnej gwarancji, albowiem egzystencja jej w obecnym handlowym położeniu jest konającą.

W każdym jednak razie jestem gotów dowieść i to, że maszyny firmy *Pollack, Schmidt et Comp.*, tańsze są od maszyn *Singera* przynajmniej o 5 talarów.

—3313— **Louis Schlesinger.**

LECZNICA PRYWATNA DLA PRZYCHODZĄCYCH CHORYCH

w Warszawie, ulica Niecała Numer 7. (dom Towarzystwa Lekarskiego)

Przyjmują w niej następujący lekarzy:

Dr Maysel, codziennie od 10—11 z chorobami wewnętrznymi,

Dr Koźmiński, (w Poniedziałki, Środy i Piątki). od 11 do 12, z chorobami oczów.

Dr Kosmowski, codziennie od 12—1 z chorobami wewnętrznymi (a specjalnie wieku dziecięcego).

Dr Henr. Stankiewicz, codziennie, od 12 1 z chorobami wenerycznymi i skórnymi.

Dr A. Thieme, codziennie od 1—2 z chorobami kobiecymi.

Dr K. Dobrski, codziennie od 2—3 z chorobami wewnętrznymi, specjalnie płuc i krtani.

Dr K. Benni, w Poniedziałki i Piątki, od 2—3 z chorobami uszów.

Dr J. Gutwein, codziennie, od 3—4 z chorobami chirurgicznymi i zębów

Dr J. Brzeziński, codziennie, od 6—7 z chorobami wewnętrznymi (specjalnie nerwowymi).

D. Baweritz, codziennie, od 6 do 7 z chorobami chirurgicznymi przytem ortopedja.

Porada lekarska udziela się po nabyciu biletu ceny kop. 25, obok innych udogodnień dla chorych. 3288 (1 6

— **Professorowie Warszawskiego Uniwersytetu** w prowadzonych przez siebie klinikach, udzielają chorym przy chodnim pomocy lekarskiej bezpłatnie, w następujące dni i godziny:

W chorobach chirurgicznych, codziennie od godziny 12—1, w szpitalu Ś-go Ducha, **Prof. Girsztowt**.

W chorobach chirurgicznych, we Środy i Soboty od godziny 9 10, w szpitalu Dzieciątka Jezus, **Profesor Koszński**.

W chorobach wewnętrznych, codziennie od g. 11—12, w szpitalu Ś-go Ducha, **Prof. Lambl**.

W chorobach wewnętrznych, we Środy i Piątki od godz. 11 i pół do 12 i pół, w szpitalu Dzieciątka Jezus **Prof. Andrejew**.

W chorobach wenerycznych i skórnym niewenerycznej natury, w Środę i Niedzięle od 11 do 12, oraz w cierpieniach gardła wenerycznej i nie wenerycznej natury, we Wtorki i Piątki od 11—12, w szpitalu Ś-go Łazarza, **Prof. Trautvetter**.

W chorobach ocznych, codziennie od 1ej do 2ej w szpitalu Ś-go Ducha, **Docent Wolfring**. —21-0— 1982—

WIDOKI PARYŻKI

przy ulicy Niecałej Nr 8, w podwórzu na prawo.

Z kończącym się sezonem, wyprzedzając po cenach znacznie niższych pozostałe Modele Paryzkie, jako to: Kapełuszki, Polonoisy, Kamizelki, Kołnierzyki etc.

Roboty sukien na nadchodzącą porę letnią, stosownie do materiału i wykończenia od 6 do 10 rs. Obstalunki wykończają się punktualnie, w jak najkrótszym czasie.

1—2 3249 —

Ceny niższe wstępu na jedną osobę 25 kop., familja z 4-ch osób 80 kop., na

WIDOKI Z WYSTAWY WIEDENSKIEJ,

z dodaniem widoków Wiednia i jego okolic, w **Resursie Obywatelskiej**. Wystawa jest otwarta od 10-tej z rana do 9 wieczór. 7 10 — 2377 —

Do zbycia znaczna partja

PSZENICY, ŻYTA, GROCHU I KARTOFLI

Wiadomość w każd. m czasie: Ulica Marszałkowska, dom Nr 54 nowy, Mieszkanie Nr 4. 1—1 — 3254 —

Administracja Łazienek Akcyjnych przy Nowym Zjeździe

poczytaje za obowiązek uprzedzić Szanowną Publiczność, iż corocznie przed Świątami Wielkanocnymi, napływ kąpiących się osób w godzinach wieczornych, bywa tak wielki, iż pomimo obszerności zakładu i najusilniejszych starań, część publiczności czasami na czekanie narażona zostaje, wtedy gły w godzinach rannych i południowych żądania wszystkich z łatwością bezwzględnie zaspakajane być mogą.

Dla tego Administracja uprasza gości nie chcących być narażonemi na zawód lub stratę czasu, aby, o ile to być może, z godzin rannych lub południowych korzystać raczyli, a zakła i powiększwszy liczbę łazienek, zaopatrzone obecnie w jaknajczystszej wodę, czerpaną ze źródka Wisły, po wystawieniu i puszczeniu już w ruch czwartego parowego kotła, będzie w możności wszelkim wymaganiom publiczności zadość uczynić. 1—10 — 3300 —

Wczoraj wieczór uroniono **Papiery rachunkowe** w ruskim języku pisane w **trąbkę zwinięte** przechodzącą z Leszna na Długą ulicę. Proszę o zwrot takowych do Niemieckiego Hotelu pod Nr 52, lub szwajcarowi tegoż Hotelu za wynagrodzeniem. 1—1 — 3308 —

Jeazcie tylko przez krótki czas

po obniżonych cenach można widzieć

TAJEMNICZA REKE

to największe dzieło sztuki obecnego czasu, przy ulicy Bielańskiej Nr 603, codziennie czynną, od godziny 10-ej zrana do 9-ej wieczorem. Pierwsze miejsce 30 kop. na drugie 15 kop.

1 7 — 2801 — **Prof. Felderman**, z Berlina.

TEATR WIEDEŃSKI.

Dziś: **Don Carlos**. (tragedja). — Jutro: **L'Africana**.

TEATR ROZMARTOSCI.

Jutro: **Poskromienie złośnicy**.

OPERA WŁOSKA.

Ostatnie przedstawienia w sezonie

Jutro dnia 18 Marca r. b.

Afrykanka Meyerbeera. Abonament zawieszony. Panie: *Pasqua, Nelli Marzi* Panowie: *Pavani, Sovestro, Feitlinger*.

KURS GIELDY WARSZAWSKIEJ

dnia 17 Marca 1874 roku.

Półimperjały Ros. rs. 6 kop. 9.
Dukaty Holenderskie rs. 3 kop. 60.
Pruskie tal. w bilet. rs. 1 k. 10.
Austriackie floreny w bilet. k. 65.
Obliگی skarbowe 100 rs., (od kup.)
Listy Zast. 3 okresu I s. za rs. 100
Listy Zast. 3 okresu II s. za rs. 100
Listy Zast. nowe 5 proc. z r. 1869.
Listy zastawne miasta Warszawy. . .
Listy Likwidacyjne rs. 100. . . . .
Obligacje kolei żel. Terespolskiej . .
Bilety Banku Cesarz. z r. 1860. . . .
Nowa Ros. poż. prem. z r. 1864. (. .
" " " " ostempl. (. . . . .
" " " " z r. 1866. (. . . . .
" " " " ostempl. (. . . . .
Akcje Drogi ż. War.-W. za sztukę
Akcje Dr. żel. Warsz.-Bydgoskiej . .
Akcje Gł. Tow. Ros. Dr. żelaznej. . .
Akcje Dr. żel. War.-Terespolskiej. . .
Akcje Banku Handl. War. rs. 250. . .
Akcje Banku Dyskontowego Warsz. . .
Akcje W. T. ubezpieczeń od ognia
Akcje kolei żel. Fabrycz.-Łódzkiej
Akcje T. Łazienek i Łaźni 500 . . . .
50/0 Listy zastawne rossyjskie. . . .

Żądano | Płacono
RUBLE i KOP. SR.

—	—	—	—
94	15	93	85
94	20	93	90
92	25	91	95
87	20	86	90
78	35	78	5
—	—	—	—
97	—	96	—
165	50	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
88	50	—	—
—	—	69	71
—	—	144	50
113	50	112	50
—	—	—	—
—	—	127	—
100	—	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—

Wartość kuponu bież. od List. Zast. kop. 94¹/₂.
Od Likwidacyjnych kop. 117¹/₂.
Od Listów Zastawnych nowych kop. 118¹/₂.
Od Listów Zastawnych miasta Warszawy kop. 230¹/₂.
Berlin: Weksel 100 tal. 8 d. rs. 107 k. 47¹/₂ rs. 107 k. 17¹/₂.
Londyn: 3 m. 1 funt st. rs. 7 k. 23 rs. 7 k. 21.
Paryż: Weksel 2 m. za 300 fr. rs. 87 k. — rs. 86 k. 70
Wiedeń: Wek. 2 m. za 150 w rs. 96 k. 30 rs. — k. —
Akcje Banku Handlowego w Łodzi rs. —, żądano rs. —.

Stan powietrza.

Wczoraj wieczorem zimna stopni 2,40, dziś rano zimna st. 1,24, w południe ciepła st. 1,00. Barometr: 756 mm. (Odmiana).

— Wysokość wody na rz. Wiśle pod Warsz. stóp 4 cali 0.

— Dziś dołącza się prospekt na wydawnictwo p. Maurycego Orgelbranda pod tyt.: **Geografja Powszechna**, oraz kilka słów o **konkursie maszyn do szycia** p. *Louis Schlesinger*.

Wydawca **Gustaw Gebethner**

(Patrz Dodatek)